

Lovforslag nr. L 127. Fremsat den 30. november 1988 af trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen)

Forslag

til

Lov om autorisation af elinstallatører m.v.

§ 1. Denne lov omfatter følgende arbejder ved elektriske brugerinstallationer for stærkstrøm:

- 1) Tilkobling til og frakobling fra elforsyningsanlæg.
- 2) Udførelse, ændring, udskiftning og reparation af faste installationer med ledninger, tilslutningssteder og andet fast installationsmateriel.
- 3) Installation, ændring og reparation af ikke-stærkstrømsmæssige styrings- og reguleringsystemer, som anvendes til styring af stærkstrømsfunktioner.
- 4) Fast tilslutning og frakobling af elektriske maskiner, brugsgenstande og hjælpeapparater.
- 5) Eftersyn, justering og reparation af elektriske maskiner og brugsgenstande, der er tilsluttet fast installation under arbejdets udførelse.

§ 2. De i § 1, nr. 1-2, nævnte arbejder må kun udføres under ansvar af personer, der har opnået autorisation som elinstallatør.

Stk. 2. De i § 1, nr. 3-5, nævnte arbejder må foruden af autoriserede elinstallatører udføres af personer eller virksomheder, der erhvervsmæssigt producerer, reparerer eller vedligeholder styrings- og reguleringsystemer, maskiner og brugsgenstande, når den, der udfører arbejdet, er i besiddelse af fornøden sagkundskab.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2 kan enhver, der har fornødent kendskab til arbejdets udførelse, foretage udskiftning af normalt tætte afbrydere og stikkontakter for højst 250 V samt opsætning og nedtagning af belysningsarmaturer i private boliger, forudsat at det ikke sker erhvervsmæssigt.

Stk. 4. Trafik- og kommunikationsministeren fastsætter bestemmelser om oplysningspligt for forhandlere af elektrisk materiel med hensyn til materiel, der kun må installeres af autoriserede elinstallatører, jf. § 1, nr. 2, samt med hensyn til forbrugervejledning om montering af elektrisk materiel.

§ 3. Autorisation i henhold til § 2 meddeles af Elektricitetsrådet.

Stk. 2. Trafik- og kommunikationsministeren fastsætter efter samråd med Elektricitetsrådet, Danske Elværkers Forening og Elektroinstallatørernes Landsforening ELFO regler for:

- 1) Fremgangsmåden ved ansøgning om autorisation.
- 2) De vilkår, der skal gælde for autorisationen, herunder hvorledes forbindelsen skal være mellem den autoriserede og det personale, der udfører arbejde under autorisationen.
- 3) De ordensmæssige forskrifter for udøvelse af virksomheden som autoriseret elinstallatør.

Stk. 3. For at opnå og bevare autorisationen betales en årlig afgift, hvis størrelse fastsættes af trafik- og kommunikationsministeren efter indstilling fra Elektricitetsrådet.

§ 4. Autorisation gives, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Ansøgeren skal have bestået en af trafik- og kommunikationsministeren godkendt prøve og opfyldt de af ministeren fastsatte praksiskrav.
- 2) Ansøgeren skal her i landet have fast forretningssted med telefon.
- 3) Ansøgeren skal være myndig og have rådighed over sit bo.

4) Ansøgeren skal dokumentere at have haft mindst 1 års teknisk arbejde i stærkstrøms-teknisk virksomhed, såfremt der er forløbet 5 år eller mere fra den dag, vedkommende bestod prøven.

5) Ansøgeren må ikke inden for de sidste 3 år være straffet for overtrædelse af reglerne i denne lov eller lov om elektriske stærkstrømsanlæg eller bestemmelser udfærdiget i henhold til disse love, og autorisationen må ikke være tilbagekaldt i medfør af § 9.

Stk. 2. Trafik- og kommunikationsministeren fastsætter efter samråd med Elektricitetsrådet regler for, under hvilke betingelser de i § 1 nævnte arbejder kan udføres af virksomheder under ansvar af en i virksomheden ansat autoriseret elinstallatør, herunder regler for, hvilke af de for opnåelse af autorisation fastsatte betingelser, der skal opfyldes henholdsvis af virksomheden og af den autoriserede elinstallatør eller af begge.

Stk. 3. Hvor forholdene særligt taler derfor, kan trafik- og kommunikationsministeren efter høring af Elektricitetsrådet dispensere fra den i stk. 1, nr. 1 anførte betingelse om aflæggelse af prøve. Elektricitetsrådet kan dispensere fra de i stk. 1, nr. 2-5 anførte betingelser.

Stk. 4. I det omfang det er nødvendigt for at gennemføre regler fastsat af De europæiske Fællesskaber, fastsætter trafik- og kommunikationsministeren bestemmelser om, at personer, der har drevet eller driver tilsvarende virksomhed i et andet medlemsland, og som råder over det nødvendige kendskab til de danske installationsforskrifter, er fritaget for at opfylde betingelsen i stk. 1, nr. 1.

§ 5. Uanset om en ansøger opfylder betingelserne i § 4 for opnåelse af autorisation, kan udstedelse af autorisation nægtes:

- 1) såfremt ansøgeren er fradømt retten til at udøve autoriseret virksomhed, jf. borgerlig straffelovs § 78, stk. 2,
- 2) såfremt ansøgeren i et andet medlemsland inden for De europæiske Fællesskaber er ikendt sanktioner, der kan sidestilles med de i borgerlig straffelovs § 78 stk. 2, nævnte, eller
- 3) såfremt ansøgeren i stilling eller erhverv i øvrigt har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde.

Stk. 2. Afslag på ansøgningen om autorisation begrundet med de i stk. 1, nr. 3 nævnte for-

hold kan af ansøgeren inden 4 uger efter, at afslaget er meddelt den pågældende, indbringes for trafik- og kommunikationsministeren. Afslaget skal indeholde oplysninger herom.

§ 6. Hvis indehaveren af en autorisation afgår ved døden eller bliver fysisk eller retligt ude af stand til at udøve virksomheden, bortfalder autorisationen. Efter ansøgning fra dødsboet, konkursboet eller den der i øvrigt handler på den autoriseredes vegne, kan Elektricitetsrådet dog give tilladelse til midlertidig videreførelse af virksomheden under tilsyn og ansvar af en anden autoriseret elinstallatør. Sådan tilladelse kan kun gives for 1 år. Når særlige omstændigheder foreligger, kan Elektricitetsrådet dog forlænge fristen med indtil 6 måneder.

Stk. 2. En autorisation tilbagekaldes af Elektricitetsrådet, når indehaveren ikke længere opfylder kravet i § 4, stk. 1, nr. 2, om fast forretningssted med telefon, samt hvis den i § 3, stk. 3, nævnte årlige afgift efter påkrav ikke bliver betalt.

§ 7. En autoriseret elinstallatør, der lader arbejde udføre af ansatte medarbejdere, er ansvarlig for disses duelighed og pålidelighed. Det påhviler samtidig elinstallatøren at give de ansatte medarbejdere fornøden instruktion om arbejdets udførelse, idet der herved tages hensyn såvel til medarbejdernes faglige kvalifikationer som til den autoriseredes tilsyn med arbejdet.

Stk. 2. Den autoriserede elinstallatør skal sørge for, at alt nødvendigt værktøj og måleudstyr findes og er i forsvarlig og vel vedligeholdt stand.

Stk. 3. Den autoriserede elinstallatør skal sørge for, at en ajourført samling af de til enhver tid gældende reglementer og bestemmelser er tilgængelige på forretningsstedet.

§ 8. De enkelte elforsyningsselskaber skal påse, at arbejder, der er omfattet af krav om autorisation og anmeldelsespligt, er udført af personer eller virksomheder, der ifølge reglerne i denne lov er berettiget dertil.

Stk. 2. Dersom et elforsyningsselskab konstaterer, at reglerne i denne lov er overtrådt, eller at en autoriseret elinstallatør har gjort sig skyldig i andre forhold, som vil kunne medføre tilbagekaldelse af autorisationen i henhold til § 9, underretter elforsyningsselskabet Elektricitetsrådet herom.

§ 9. Såfremt en autoriseret elinstallatør har gjort sig skyldig i grov eller gentagen forsømmelighed ved udførelsen af installationsarbejder eller har overtrådt vilkårene for autorisationen, kan Elektricitetsrådet tilbagekalde autorisationen.

Stk. 2. En autorisation kan tilbagekaldes enten på tid fra 1–5 år eller indtil videre.

Stk. 3. Elektricitetsrådets afgørelse om tilbagekaldelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 10. Afgørelsen om tilbagekaldelse af en autorisation kan af indehaveren forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes til Elektricitetsrådet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelsen skal indeholde oplysning herom. Elektricitetsrådet anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve den virksomhed, der kræver autorisation. Hvis tilbagekaldelsen findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 11. Elektricitetsrådet kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en foretagen tilbagekaldelse af en autorisation. Såfremt tilbagekaldelsen er sket indtil videre og der er forløbet mindst 5 år efter tilbagekaldelsen og mindst 2 år efter, at ophævelsen senest er nægtet ved dom, kan ansøgeren, dersom ansøgning om ophævelse afslås, indenfor en frist af 4 uger forlange afgørelsen prøvet ved domstolene. § 10 stk. 1, 3. og 4. punktum anvendes tilsvarende.

§ 12. Når en autorisation er bortfaldet efter § 6 eller tilbagekaldt efter § 9, skal indehaveren eller dennes bo aflevere den til Elektricitetsrådet.

§ 13. Personer eller virksomheder, der ikke har autorisation som elinstallatør, eller hvis autorisation er bortfaldet eller tilbagekaldt, jf. § 6 og § 9, må ikke ved annoncering eller på anden måde vække forestilling om, at de har autorisation.

§ 14. Elektricitetsrådet har, hvis det skønnes nødvendigt, efter forudgående underretning uden retskendelse mod forevisning af legitimation adgang til offentlig og privat ejendom for at undersøge eller lade undersøge, hvorvidt en elinstallatør har udført et installationsarbejde på tilfredsstillende måde.

Stk. 2. Politiet yder bistand hertil efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem trafik- og kommunikationsministeren og justitsministeren.

§ 15. Med bøde straffes den, der

- 1) udfører arbejde, som er omfattet af denne lov uden at være berettiget hertil i medfør af denne lov,
- 2) lader sådanne arbejder udføre af personer, som ikke efter denne lov er berettiget dertil,
- 3) overtræder §§ 12 og 13.

Stk. 2. I forskrifter, der fastsættes i medfør af § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.

Stk. 3. For overtrædelser begået af juridiske personer, herunder selskaber, foreninger, fonde, kommuner og staten, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar.

§ 16. Loven træder i kraft den 1. juli 1989. Samtidig ophæves lov nr. 196 af 7. juni 1958 om autorisation af elektroinstallatører m.v.

§ 17. Autorisationer udstedt efter den før 1. juli 1989 gældende lovgivning vedbliver at have gyldighed indtil den 30. juni 1994 med de begrænsninger, der måtte være fastsat i de enkelte autorisationer.

Stk. 2. Personer, der er indehavere af autorisationer udstedt efter den hidtidige lovgivning, skal fra lovens ikrafttræden betale den i § 3, stk. 3, nævnte årlige afgift.

Stk. 3. Trafik- og kommunikationsministeren fastsætter overgangsbestemmelser, herunder om ombytning af autorisationer udstedt efter den hidtidige lovgivning med nye udstedt efter denne lov samt om pligt for elforsyningsforetagender til at give Elektricitetsrådet oplysning om ikraftværende autorisationer, som de har udstedt.

§ 18. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger til lovforslaget

Den gældende lov om autorisation af elinstallatører har nu været i kraft i 30 år, og selv om den ved loven fastsatte autorisationsordning har fungeret stort set tilfredsstillende, er der i den forløbne tid opstået behov for at revidere loven på forskellige punkter, således at den udvikling, der er sket, kan tages i betragtning samtidig med at lovens administration kan forenkles. Ministeriet for Offentlige Arbejder (nu Trafik- og Kommunikationsministeriet) nedsatte derfor i 1987 et udvalg med repræsentanter for Elektricitetsrådet, Danske Elværkers Forening, Elektroinstallatørernes Landsforening ELFO, Dansk El-Forbund samt Statens Husholdningsråd (nu Forbrugerstyrelsen) og Forbrugerrådet med den opgave at gennemgå den gældende lov og overveje en fornyelse. Nærværende lovforslag er udarbejdet på grundlag af indstillingerne i udvalgets betænkning af september 1988.

Den i forslaget forudsatte henlæggelse af autorisationsudstedelsen til Elektricitetsrådet påregnes at ville medføre en merudgift for Elektricitetsrådet på ca. 250.000 kr. årlig fordelt med ca. 130.000 kr. til lønninger og resten til programvedligeholdelse, trykning af lister over autoriserede, porto m.v. Udgifterne vil blive dækket ved opkrævning af en årlig afgift for indehavelse af autorisation.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser *Til § 1.*

Ved formuleringen af bestemmelsen er det forsøgt at give en klarere definition af lovens anvendelsesområde. Ved brugerinstallationer forstås elektriske installationer og anlæg i boliger, erhvervsvirksomheder og institutioner m.v. i modsætning til anlæg til produktion og distribution af elektricitet. Ved stærkstrøm forstås elektricitet med så høj spænding eller så stor strømstyrke, at der kan opstå fare, jf. stærkstrømslovens § 1. Ved faste installationer, jf. punkt 2, forstås ledninger og materiel, der er permanent fastgjort til bygningsdele. De i punkt 3 nævnte ikke-stærkstrømsmæssige styrings- og reguleringssystemer

er anlæg for funktioner, der udføres i en kombination af stærkstrøms- og svagstrømsinstallationer, f.eks. når stærkstrømsdrevne motorer, lysanlæg m.v. igangsættes eller afbrydes af impulser fra et svagstrømsdrevet styrings- og reguleringsudstyr. Sådanne anlæg har vundet stor udbredelse i de senere år og foreslås derfor nævnt i loven. Fast tilslutning, jf. punkt 4, skal ses i modsætning til stikkontakttilslutning. Af punkt 5 følger det modsætningsvis, at der som hidtil ikke kræves autorisation til at reparere apparater for stikkontakttilslutning, når apparatet ikke er tilsluttet, medens arbejdet udføres.

Til § 2.

Med bestemmelsen i stk. 2 gives der nu mulighed for, at installation, ændring og reparation af en lang række elektriske apparater kan udføres uden autorisation, f.eks. TV- og radioapparater, olielamp, husholdningsmaskiner m.m. Der er imidlertid tale om en lovliggørelse af en praksis, der har eksisteret i hele den gældende lovs levetid, idet det ikke er praktisk muligt at foretage fejlfinding og justering, uden at der er strøm på apparatet. Den nævnte ulovlige praksis har ikke givet anledning til ulykker, og der er derfor ikke grund til at opstille eksamenskrav for de pågældende reparatører m.v., men blot foreskrive at vedkommende skal have fornøden sagkundskab. Bestemmelsen i stk. 3 er ligeledes en lovliggørelse af en udbredt praksis, som ikke har givet anledning til ulykker. Adgangen til at udføre disse arbejder uden autorisation er ikke begrænset til egen bolig, men må dog ikke udnyttes erhvervsmæssigt. Bestemmelsen i stk. 4 skal ses på baggrund af, at der i detailhandelen, f.eks. i bygge- og materialer, kan købes elektriske kabler og andet materiel til fast installation, hvilket kan forlede køberen til at tro, at de selv har lov til at installere det. Der findes ikke i den foreliggende ulykkesstatistik at være belæg for indførelse af et egentligt forbud mod detailsalg af den slags materiel.

Til § 3.

Efter den gældende lov udstedes autorisation af de

enkelte elforsyningsselskaber (ca. 100). Antallet af udstedte autorisationer er for hele landet ca. 3.500. Den årlige tilgang er kun på ca. 150 autorisationer. For mange mindre elforsyningsselskaber er autorisationsudstedelse derfor en ret sjældent forekommende opgave, der kræver mere arbejde end hvor udstedelsen er en rutinesag. Den foreslåede henlæggelse af autorisationsudstedelser til Elektricitetsrådet vil derfor indebære en arbejdsbesparende rationalisering samtidig med, at der opnås en ensartet bedømmelse af vilkårene for autorisation, noget der i dag ofte giver anledning til tvivl hos de enkelte selskaber, især når der er tale om installatørvirksomhed, der ønskes drevet i selskabsform. På området for gas-, vand- og afløbsinstallationer blev der ved lov nr. 250 af 8. juni 1978 indført en centralt styret landsdækkende autorisationsordning administreret af Danmarks Gasmateriel Prøvning til afløsning af den tidligere gældende ordning med autorisationer for hver enkelt kommune. Denne ordning fungerer tilfredsstillende. Administrationen af en tilsvarende central autorisationsordning på elinstallatørområdet forventes kun at ville kræve ressourcer svarende til et halvt årsværk, og udgifterne hertil foreslås dækket gennem en årlig afgift for indehavelse af autorisation, jf. stk. 3. I de bestemmelser, som skal fastsættes om den nærmere fremgangsmåde ved ansøgning, jf. stk. 2, vil det imidlertid blive foreskrevet, at ansøgning skal indgives til det lokale elforsyningsforetagende, som ved fremsendelsen til Elektricitetsrådet får lejlighed til at fremkomme med eventuelle bemærkninger til brug ved sagsbehandlingen.

Den gældende lov indeholder ikke bestemmelser om, under hvilke former installatørvirksomhed kan udøves, men efter de mellem elværkerne aftalte fælles autorisationsbestemmelser kan autorisation udstedes til enkeltmandsvirksomhed eller til selskabsvirksomhed, hvor den autoriserede er ansat i installatørvirksomheden, eller til såkaldt ikke-erhvervsmæssig elinstallatørvirksomhed, hvor den autoriserede er ansat i en virksomhed, som har andet formål – typisk en industrivirksomhed. En indehaver af en ikke-erhvervsmæssig autorisation har imidlertid mulighed for under visse betingelser også at få autorisation til enkeltmandsvirksomhed eller selskabsvirksomhed, og dette har i nogle tilfælde givet anledning til omgåelse, idet det er vanskeligt for elselskaberne at kontrollere, om den krævede tilknytning til et selskab (mindst 15 timers ugentlig beskæftigelse) foreligger. Det er derfor hensigten – med hjemmel i stk. 2 – at stramme vilkårene for autorisationerne, således at en person kun kan have én autorisation enten som eneindehaver eller som ansat, og således at den autoriserede skal være fuldtidsbeskæftiget i virksomhe-

den. De skærpede krav agtes gennemført også for eksisterende autorisationer, dog først efter en overgangsperiode på 5 år, jf. § 16.

Efter den gældende lov skal den, der autoriseres, stille en sikkerhed »for den forsvarlige udførelse af de ham overdragne arbejder«. Denne sikkerhed skal efter bemærkningerne til lovforslaget tjene til skadeløsholdelse af elforsyningsselskabet for udgifter i forbindelse med skader på forsyningsanlæg og -ledninger m.v. Fra elværkernes side er der intet ønske om at opretholde denne ordning, der kun har været benyttet i meget ringe omfang. Det er derfor ikke hensigten at opstille krav om en sådan sikkerhedsstillelse i de fremtidige autorisationsvilkår.

Til §§ 4-5.

Bestemmelserne svarer stort set til den nugældende lov. Kravet om, at den autoriserede skal have »fast værksted« forslås dog ikke opretholdt. Et tilsvarende krav på gas-, vand- og afløbsområdet blev ophævet ved loven af 1978. Baggrunden for den foreslåede ophævelse er, at mange installatører nu har det nødvendige udstyr i deres biler. Krav til værktøj m.v. findes i øvrigt i § 7, stk. 1.

Til § 6.

Bestemmelsen i stk. 1 er ny. Det har i forskellige tilfælde været beklaget, at den gældende lov ikke åbnede mulighed for, at en installatørvirksomhed kunne videreføres ved den autoriseredes sygdom eller død. En tilsvarende bestemmelse findes på gas-, vand- og afløbsområdet samt på forskellige andre områder, hvor der kræves tilladelse til udøvelse af en bestemt virksomhed.

Til § 7.

Efter den gældende lovs § 8, stk. 1, gælder det, at »enhver installatør bærer ansvaret for det af ham anvendte personales duelighed og pålidelighed«. Ved den nu foreslåede bestemmelse indføres en forpligtelse for den autoriserede til i fornødent omfang at give sine medarbejdere instruktion om arbejdets udførelse.

Til §§ 8-9.

Bestemmelserne svarer til den gældende lov med de ændringer, der følger af, at autorisationsordningens administration overtages af Elektricitetsrådet.

Til § 10.

Efter den nugældende lov skal en installatør, der

vil have fratagelsen af en autorisation prøvet ved domstolene, selv anlægge sagen. I lighed med hvad der gælder på gas-, vand- og afløbsområdet og flere andre steder i lovgivningen, er det efter forslaget myndighederne, der på installatørens begæring skal anlægge sagen.

Til § 11.

Bestemmelsen svarer til § 11 i lov nr. 250 af 8. juni

1978 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger.

Til § 17.

Ved overgangsbestemmelserne er det hensigten at foreskrive, at eksisterende autorisationer skal ombyttes med nye, udstedt på de vilkår der fastsættes i medfør af § 3, stk. 2, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.